

Met een hart voor Roma

uit Nieuwsbrief Metropool sept. 2009

Bianca De Wolf

Marc Vercoutere, één van onze straathoekwerkers, voert onderzoek naar Roma in Antwerpen. De studie spitst zich toe op die elementen die kunnen bijdragen aan een betere relatie tussen de verschillende Romagroepen en de Antwerpse samenleving. Hij wil aantonen dat deze mensen heel wat in hun mars hebben. Het is dus een studieproject gevoed vanuit het geloof in mensen die veelal negatief bekeken worden. En wat ook bijzonder is: Marc financiert het project grotendeels zelf...

Waarom ben je geïnteresseerd in Roma?

Marc: "Het is een van de meest gediscrimineerde groepen in Europa. Kijk maar naar Italië, waar de Roemeense Roma openlijk worden aangevallen. Of Hongarije, waar een vader en kind werden doodgeschoten toen ze hun brandende huis wilden ontvluchten. En onlangs het concert van Madonna in Boekarest. Toen ze het opnam voor de gediscrimineerde Roma werd de zangeres door het publiek uitgejouwd."

Met welke vooroordelen worden Roma vaak geconfronteerd?

Marc: "Dat ze vuil zijn. Aan het waterverbruik om hun tapijten te kuisen is dat zeker niet te zien. En lui. Veel Roma zijn illegaal of hebben een ganse tijd in de illegaliteit overleefd. Laat ons dat maar eens nadoen. Ze aanvaarden bijna elke job om rond te komen. Ik heb getuigenissen van Roma die een ganse dag werkten voor nauwelijks 20 euro. Of die aan het einde van een werkdag minder dan het beloofde of gewoon niets kregen. En er zijn gezinnen met kinderen die via eerlijk informeel werk iedere maand opnieuw rondkomen. Het wijst op een grote creativiteit en overlevingsstrategie van Roma. Er is uiteraard ook criminaliteit onder de Roma. Maar er zijn geen bewijzen dat die hoger ligt dan bij andere maatschappelijk kwetsbare groepen. Er zijn ook heel wat Roma die in mensonwaardige omstandigheden leven. Dit voedt uiteraard de vooroordelen."

Roma, Roms, zigeuners, woonwagenbewoners, Manoeshen...? Wat is het verschil?

Marc: "Over de benaming zijn al boeken vol geschreven. *Kalderash* bijvoorbeeld zijn de vroegere ketellappers die door onze kontreien trokken. De *Ursari* waren berenleiders en de *Lovari* paardenhandelaren.

Er zijn ook heel wat Noord en West-Europese zigeuners. Die worden meestal bestempeld als *Sinti* of *Manoeshen*.

De eerste generatie zigeuners uit de Middeleeuwen kwamen uit Noord-Indië. Er is echter een algemene tendens om de zigeuners die uit Oost-Europa komen te bestempelen als *Roma*. Ook de gemeenschap zelf aanvaardt deze term steeds meer. De zigeuners die in Antwerpen wonen zijn bijna allemaal Roma. Hoewel er ook een sterke Sinti-samenleving bestaat. Sinds jaar en dag krijgen zij de steun van een vzw onder leiding van de heer Tambur en De 8.

Wat houdt het 'Roma studieproject' juist in?

Marc: "Oorspronkelijk was het de bedoeling een onderzoek te starten naar de Roma in Antwerpen. En te peilen naar hun visie op integratie en hun welbevinden.

Zowel bij de Roma zelf, als bij de verschillende organisaties die geconfronteerd worden met deze zo gezegde onmogelijke doelgroep. Op basis hiervan zou er dan een vormingscyclus komen.

Door de problematische financiering - het bleek immers moeilijk om als particulier aan centen te komen - keerde ik het project om. Vanuit mijn eigen ervaringen en een doorgedreven literatuurstudie organiseer ik nu een aantal interactieve vormingen. Interactief omdat het heel belangrijk is dat de ervaringen van het werkveld en de Roma zelf aan bod komen. Daarna komt er een publicatie met de onderzoeksresultaten en een beschrijving van de 'best practices' uit Antwerpen, gevoed met positieve ervaringen van elders. Ik kan nu al vertellen dat een langetermijnvisie op onderwijs een belangrijk sleutelelement wordt."

Waarom is er nood aan zo'n vormingscyclus en onderzoek?

Marc: "Dit project is nodig omdat zowel organisaties als de Roma zelf voortdurend met hun kop tegen de muur lopen.

En omdat dit één van de moeilijkste doelgroepen in het werkveld is, kan alles wat voor de Roma geldt, later ook voor andere doelgroepen gebruikt worden.

De expertise van het werkveld wordt zo gedeeld en verruimd.

Wat wil je ermee bereiken?

Marc: "De belangrijkste doelstelling is te bewijzen dat je wel degelijk structureel met deze doelgroep kan werken. Er wordt voortdurend gesproken over hun flexibiliteit en hun overlevingsstrategieën. Ik ben er van overtuigd dat die flexibiliteit en vaardigheden ook ten goede van onze samenleving kunnen komen.

Roma hebben immers dezelfde dromen en wensen als jij en ik. Er is geen enkele logica die kan verklaren dat deze mensen geboden kansen niet zouden aangrijpen. Dat zie je nu al met Roma die geschoold zijn of vast werk hebben. Hun kinderen gaan naar school. Zij zijn geïntegreerd. Voor zover men integratie in een normaal concept giet. Namelijk dat het niet de bedoeling is dat andere groepen in de samenleving zoals wij worden maar dat men spreekt over verenigbare samenlevende groepen."

Met wat moeten we rekening houden als we Roma willen ondersteunen en helpen?

Marc: "In de eerste plaats moet men uitgaan van de fundamentele grondrechten.

Roma zijn ook mensen van vlees en bloed. Door de jarenlange discriminatie hebben ze heel wat zelfverdedigingreflexen ingebouwd. Geef hen opnieuw vertrouwen en mogelijkheden en wellicht zal de integratie dan vlotter verlopen."

Wie financiert deze studie?

Marc: "Vooral ikzelf. Momenteel is er een beperkte private financiering. Er is een vraag voor projectfinanciering bij de stad hangende. Hopelijk met een positief antwoord.

Marc Vercoutere

- *Is geboren in het jaar dat Fidel aan de macht gekomen is.*
- *Woont nu in Gent, binnenkort wellicht Antwerpen.*
- *Studeerde politieke en sociale wetenschappen aan UGent*
- *Werkt bij Metropool als straathoekwerker sinds: 1/11/05*
- *Je herkent hem "aan zijn slordige baard, half lang haar en uitdijende kaalkop".*
- *Lijfspreuk: "Welke zorgen je ook hebt, in Vlaanderen brandt er altijd een lichtje in de verte."*

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.